

UNITAT 2

FORMES JURÍDIQUES D'EMPRESSES

ECONOMIA DE L'EMPRESA 1
BATXILLERAT

Tipus d'empreses

Empresa individual
(personalitat física)

Empresari o empresària individual
Societat civil privada

Empresa societària
(personalitat jurídica)

Societat civil pública

Societats
mercantils

Personalista

Col·lectiva
Comanditària simple

Capitalista

Comanditària per accions
De responsabilitat limitada
Limitada nova empresa
Anònima
Laboral

Societat d'interès social-cooperativa

Empresa individual

Empresari individual

Persona física que realitza en nom propi i mitjançant una empresa una activitat comercial, industrial o professional.

- Personalitat física.
- Responsabilitat il·limitada.

Per constituir aquest tipus d'empresa:

- No fa falta un capital mínim.
- Raó social o nom de l'empresa ha de ser el del titular
- Tributa (paguen a hisenda) mitjançant IRPF.

Empresa individual

Societat civil privada

Es basa en un contracte pel qual dues o més persones s'obliguen a posar en comú diners, béns o indústria, amb la voluntat de repartir-se'n els guanys.

- Es consideren empreses individuals perquè tenen Personalitat física.
- Els pactes entre els seus membres són secrets.
- Les actuacions dels socis són individuals.
- Responsabilitat il·limitada i personal davant de tercers.
- La societat es constitueix mitjançant un document privat.
- No hi ha capital mínim.
- Raó social: qualsevol nom escollit pels socis
- Tributa mitjançant IRPF.

Empresa individual

Comunitat de Béns

Es fonamenta en un contracte pel qual una determinada propietat o dret, pertany de manera indivisa a diverses persones.

- Els socis poden aportar únicament bens, però no diners ni treball.
- Responsabilitat il·limitada i personal davant de tercers.
- La societat es constitueix mitjançant un document privat.
- No hi ha capital mínim.
- Raó social: qualsevol nom escollit pels socis
- Tributa mitjançant IRPF.

Empresa individual

En resum:

	Emp. Individual	SCP	CB
Responsabilitat	Il·limitada	Il·limitada	Il·limitada
Mínim socis	No hi ha socis, tan sols empresari	2	2
Capital mínim	No existeix	No existeix	No existeix
Tributació	IRPF	IRPF	IRPF
Nom	Lliure (nom persona, imaginari, ...)	Lliure + SCP	Lliure + CB

Avantatges

- Tràmits de constitució, son més simples que les altres formes jurídiques.
- No s'exigeix una quantitat mínima de capital.
- Com que tributa per IRPF, hi ha avantatges fiscals.
- L'empresari disposa d'un control total sobre l'empresa.
- Hi ha ajudes públiques per a la seva creació.

Inconvenients

- La responsabilitat és il·limitada.
- El pes de la constitució i la gestió recau sobre una sola persona.
- Si l'empresari està casat, la responsabilitat pot recaure sobre el cònjuge.

Tipus d'empreses

Empresa individual
(personalitat física)

Empresari o empresària individual
Societat civil privada

Empresa societària
(personalitat jurídica)

Societat civil pública

Societats
mercantils

Personalista

Col·lectiva
Comanditària simple

Capitalista

Comanditària per accions
De responsabilitat limitada
Limitada nova empresa
Anònima
Laboral

Societat d'interès social-cooperativa

Empresa Societària

Societat civil pública

Tenen les mateixes característiques que la societat civil privada, però :

- Els pactes entre els socis són públics (escriptura davant de notari)
- Tenen personalitat jurídica..
- S'han d'inscriure al registre mercantil.

Societat Mercantil

Es poden classificar en:

Societats Personalistes

La gestió correspon als socis.

És més important l'aspecte personal de cadascun que el capital en sí.

Societats capitalistes

És més important l'aportació de capital que les característiques personals del socis.

La gestió no ha de recaure necessàriament e els socis. Poden tenir empresaris professionals,

Societat d'interès social

No pretén obtenir un benefici, sinó satisfer les necessitats comunes dels seus membres

Societat mercantil (I)

Societat mercantil personalista

Societat col·lectiva

Les qualitats personals dels socis són determinants per al funcionament,

- Mínim de socis: dos; no hi ha un màxim.
- Tots els socis intervenen en la gestió de l'empresa.
- Responsabilitat física i il·limitada. Els socis responen dels seus deutes de manera personal, solidària i il·limitada.
- No hi ha un capital social mínim, de constitució.
- Raó social: nom de tots els socis, o el d'un d'aquests seguit d'«i companyia» (cia); sempre seguits de «societat col·lectiva» (sc).
- Tributa per l'impost de societats.

Societat mercantil (I)

Societat mercantil personalista

Societat comanditària simple

Característiques:

- Existència de dos tipus de socis:
 - Socis col·lectius, intervenen en la gestió, responen de manera personal, solidària i il·limitada davant els deutes socials.
 - Socis comanditaris, realitzen una aportació econòmica a la societat i no intervenen en la gestió. Només tenen la responsabilitat limitada.
- Mínim de socis: dos, un col·lectiu i un comanditari.
- No hi ha un capital social mínim.
- La condició de soci no es pot transmetre lliurement, sense el consentiment dels altres socis.
- Raó social: nom de tots els socis col·lectius seguits de «societat en comandita». (s. en c. / s.com)
- Tributa per l'impost de societats.

Societat mercantil (II)

Societat mercantil capitalista

Societat comanditària per accions

Característiques comunes amb les societats comanditàries simples.

Diferències:

- La participació dels socis comanditaris és representada per accions. (parts iguals del capital d'una societat) se'ls aplica la normativa de les SA
- Capital mínim: 60.000 €, que en el moment de la constitució ha d'estar desemborsat com a mínim en un 25%.
- Mínim de dos socis comanditaris i almenys un ha de ser col·lectiu.
- Raó social: qualsevol nom seguit de «societat comandita per accions» (s. en c. Per a.).

Societat mercantil (II)

Societat mercantil capitalista

Societat de responsabilitat limitada

Apropiada per societats amb pocs socis i que no necessitem una xifra elevada de capital.

Característiques:

- Nombre de socis: un (societat unipersonal) o més d'un. →
- Responsabilitat limitada al capital aportat.
- Capital social dividit en participacions no inferiors a 3.000 €, subscrit en el moment de la constitució.
- Raó social: nom seguit de «societat de responsabilitat limitada» (SRL) o «societat limitada» (SL).
- Per la transmissió de les participacions s'ha de notificar als administradors. Els socis restants hi tenen dret preferent.
- Tributa per l'impost de societats.
- S'ha de constituir en escriptura pública, que ha d'incloure els estatuts.
- Òrgans: Junta General i administradors.

Drets dels socis;

- .- Dret a participar en el repartiment dels beneficis.
- .- Dret de Tanteig en l'adquisició de les participacions dels socis sortints.
- .- Dret de participar en les decisions socials i ser elegits administradors.
- .- Dret d'informació.

Societat mercantil (II)

Societat de responsabilitat limitada

La constitució, s'ha de constituir en escriptura pública, que ha d'incloure els estatuts.

- Els estatuts com ha mínim han d'incloure:
 - La denominació de la societat
 - L'objecte social
 - El domicili social
 - El capital social, les participacions en que es divideix, el seu valor nominal i la seva remuneració correlativa.
 - La manera d'organitzar l'administració
 - Altres pactes

Òrgans: hi ha dos òrgans directius, la Junta General i administradors.

- Junta General : òrgan de deliberació i de decisió. Pot tractar temes com:
 - L'anàlisi de la gestió laboral
 - L'aprovació dels comptes anuals (balanç, compte de pèrdues i guanys, memòria)
 - Aplicació del resultat de l'exercici
 - Nomenament i destitució dels administradors
 - Modificació dels estatuts
 - Si un soci o participa a la junta general, queda igualment sotmès als acords
- Els administradors. Es pot confiar en una persona sola o a un consell d'administració. Han de complir una sèrie de requisits:
 - No poden dedicar-se al mateix gènere de comerç, per compte d'algú altre. (no poden treballar per a la competència)
 - Exerciran el càrrec pel temps que indi quin els estatuts i en qualsevol moment la junta general els pot fer fora.
 - Per dur a terme els comptes anuals han de seguir les mateixes normes que les societats anònimes
 - No és necessari que tinguin la condició de socis.

Societat mercantil (III)

Societat mercantil capitalista

Societat limitada nova empresa

- Característiques comunes amb les societats de responsabilitat limitada.

Diferències:

- Màxim de socis: cinc en constituir-se, però es poden ampliar, amb la transmissió de participacions socials (persones físiques).
- Capital mínim: 3.012 €.
- Capital màxim: 120.202 €.
- Raó social: cognom i noms d'un dels socis més el codi ID-CIRCE seguit de «societat limitada nova empresa» (SNLE).
- Rep ajudes fiscals i te facilitats comptables.
- Poden passar a ser SL fàcilment.
- Constitució,
- Òrgans, els mateixos que la SL

.- Els tràmits de constitució i posada en marxa de l'empresa es poden fer per mitjans telemàtics. DUE.
. - Possibilitat de constituir-se en 48 h.
. - No cal portar el llibre de registre de socis

Societat mercantil (III)

Societat mercantil capitalista

Societat anònima

Societat purament capitalista. El capital és l'únic element rellevant.

Característiques:

- Nombre de socis: un (societat unipersonal) o més d'un.
- Responsabilitat limitada al capital aportat.
- Capital social dividit en accions.
- Capital mínim: 60.000 €. El capital ha d'estar subscrit i/o desemborsat al menys en un 25%
- Raó social: nom de la societat seguit de «societat anònima» (SA).
- Transmissió d'accions lliure.
- Tributen per l'impost de societats.
- Òrgans: Junta General (Ordinària, Extraordinària i Universal) i administradors.

Societat mercantil (III)

Societat mercantil capitalista

Societat anònima

Constitució

S'ha de constituir en escriptura pública i s'ha d'inscriure al registre mercantil.

Estatuts:

- La denominació de la societat
- L'objecte social
- El domicili social
- El capital social, sha d'especificar quina part ha estat subscrita
- Nombre d'accions i valor
- La manera d'organitzar
-

Òrgans

- Junta General. Reunió d
- Els administradors. Una
- Els accionistes

Junta general ordinària. Es reuneix dutant els 6 primers mesos de cada exercici. Ha de ser convocada per l'administració.

Junta extraordinària, qualsevol ue no reuneix els requisits de l'anterior. Ha de ser convocada per l'administració.

Junta universal. Serà convocada i quedarà vàlidament constituïda per tractar qualsevol assumpte sempre que aquest representi el total del capital social i els assitents n'acceptin la celebració per unanimitat,

Tenen la propietat d'una o més accions de l'empresa. Tenen els drets següents:

- .- Dret a participar dels beneficis socials (dividends)
- .- Dret preferent de subscripció de noves accions en les ampliacions de capital
- .- Dret d'assistencia i vot a les juntes (1 acció = 1 vot)
- .- Dret d'impugnar els acords socials en cas que siguin contraris a la llei i als estatuts
- .- Dret d'informació previa a la junta d'accionistes.

Societat mercantil (IV)

Societat mercantil capitalista

Escriptra pública
Registre Mercantil
Registre de societats laborals

Societat limitada laboral

La majoria del capital social és propietat dels treballadors, al meny

Característiques:

- Mínim de socis: quatre, dels quals tres han de ser treballadors.
- Responsabilitat limitada al capital aportat.
- Capital social dividit en accions nominatives o participacions.
- Poden contractar treballadors que no siguin socis.

▪ Pel que fa a la transmissió de les accions o participacions socs tindran més preferència →

- 1.- Treballadors indefinits que no siguin socs
- 2.- Socis treballadors
- 3.- Socis de classe general
- 4.- Treballadors sense contracte indefinit

▪ Raó social: qualsevol nom se (SRLL) «societat anònima laboral» (SAL).

- S'ha de constituir un fons especial de reserva, del 10% del benefici obtingut.

Cap soci no pot tenir més de la tercera part del capital. Només les empreses públiques poden arribar a obtenir fins el 49%.

No pot ser inferior a 60.101,21€ i s'ha de desemborsar com a mínim el 25% al iniciar la societat. Esta dividit en accions. Societat Limitada Laboral, ha de ser superior a 3.005,06€. Està dividit en participacions.

Però el nombre d'hores que en no poden ser ors al 15%. Si són de de 25 treballadors poden al 25%

«societat limitada laboral» o

Societat d'interès social

Societat cooperativa

Associació de persones físiques o jurídiques amb interessos i necessitats comunes que desenvolupen una activitat empresarial.

- .- S'imputen els resultats als socis.
- .- Es crea un patrimoni comú que no es pot repartir.
- .- No tenen afany de lucre.

Característiques:

- Poden ser de primer grau (tres socis, persones físiques) i les de segon grau (dos socis, persones jurídiques).
- Responsabilitat limitada. Els estatuts poden determinar responsabilitat il·limitada.
- Capital mínim: fixat en els estatuts. S'ha de desemborsar com a mínim el 25% al iniciar la societat. Cap soci pot tenir més del 25% (primer grau), ni més del 45% en segon grau.
- Raó social: qualsevol nom seguit de «societat cooperativa» (s.coop) a Catalunya (s.coop.C.)
- El 30% dels excedents obtinguts s'ha de destinar al fons de reserva obligatori i el 10% al fons d'educació i promoció.
- Òrgans: Assemblea General, Consell Rector, Comitè de Recursos i interventors.

Societat d'interès social

Societat cooperativa

- **L'assemblea General**, reunió de socis per prendre acords, la finalitat:
 - Examinar la gestió social
 - Aprovar els comptes anuals
 - Aprovar la imputació de l'excedent
- **Consell rector**, òrgan de govern, gestió i representació. Ha de tenir tres membres com a mínim que siguin socis.
- **Comitè de recursos**. Només en les cooperatives de primer grau. Tramitar i resoldre recursos contra les sancions dels socis.
- **Els interventors**. Censuren els comptes anuals, entre 1 i 3 socis persones físiques.
- **Socis**
 - **Drets**
 - Participar en les activitats de la cooperativa
 - Rebre informació
 - Repartir l'excedent
 - Escollir i ser escollit pels càrrecs coop
 - **obligacions:**
 - Participar en les activitats de l'empresa
 - Acceptar els càrrecs
 - Acatar els acords socials
 - Guardar secret

Avantatges i inconvenients

Societat Limitada

Avantatges:

- .- La responsabilitat és limitada, no es veu compromès el patrimoni de l'empresari
- .- Els socis estan registrats, es pot conèixer la identitat dels posseïdors de les participacions.
- .- Els òrgans de funcionament son més simples que SA
- .- No és obligatori la publicació de determinats acords, com passa en les SA (canvi domicili, denominació, ...)

Inconvenients

- .- Les participacions no es poden transmetre lliurament a les persones externes a la societat.
- .- No poden cotitzar en borsa
- .- Han de fer auditories de comptes en els casos que estableix la llei
- .- el fet de ser responsabilitat limitada, moltes vegades, els bancs no donen crèdits si no responen amb l'aval personal de l'empresari, això a la pràctica pot convertir la responsabilitat en il·limitada.

Avantatges i inconvenients

Societat Anònima

Avantatges

- .- La forma de constitució i de transmissió del capital facilita una gran acumulació de capital
- .- Fàcil, la transmissió d'accions
- .- Responsabilitat limitada dels accionistes en front dels deutes socials

Inconvenients

- .- Requereix capital mínim + elevat que d'altres (60.101,21)
- .- Els costos de constitució són + elevats
- .- Escàs control per part de la societat del capital social, les accions, es transmeten lliurement
- .- Més complexitat de funcionament dels òrgans socials
- .- Han de fer auditories de comptes en determinats casos.

Avantatges i inconvenients

Cooperatives

Avantatges

- .- És la fórmula societària més participativa i democràtica
- .- Hi ha diverses ajudes i bonificacions específiques per a les coop
- .- No hi ha limitacions pel que fa al capital constituït
- .- Es pot escollir entre responsabilitat limitada i no limitada dels socis

Inconvenients

- .- Exigeix un alt grau d'entesa entre els socis per poder adoptar acords àgilment
- .- El sou dels socis treballadors no es fixa, sinó variable en funció de la marxa de la coop.
- .- -Més complexitat en els tràmits de constituït.
- .- Obligació de dotar en cada exercici un Fons de reserva obligatòria, amb el 30% de l'excedent i un Fons d'educació i promoció coop, amb el 10%.

Presa de decisions

Per prendre la decisió més adequada sobre la forma d'empresa que pot resultar més convenient, cal seguir els passos següents.

1,- Anàlisi i determinació de l'àmbit de decisió

2,- identificació del contingut d'alternatives

3,- Elecció de l'alternativa

4,- Aplicació i avaluació de la decisió

En resum

La Carme Pous, la Patrícia García i en Josep Baltonrà consideren la possibilitat de fundar una empresa dedicada a la comercialització d'articles informàtics. L'aportació que podria fer cada soci és de 2 100 €.

Poc temps abans d'iniciar les formalitats de constitució de l'empresa, es plantegen alguns problemes:

- La Carme Pous opina que una aportació inicial de 2 100 € per part de cada soci és massa elevada, per tant proposa reduir-la a 800 €.
- La Patrícia García és propietària d'un pis al carrer Major d'Argemones, valorat en 144 000 €. El pis, que va heretar dels seus pares, és la seva única propietat i tem perdre'l si l'empresa no va bé i ha de fer-se càrrec de la part corresponent de deutes en el cas que l'empresa tanqui. Per això, té reserves sobre la seva participació en la societat.
- Dubten entre constituir una societat col·lectiva, una societat limitada, una societat limitada nova empresa o una societat anònima. Quina seria la forma jurídica d'empresa més convenient?